

**ЕВРОПЕЙСКИ
ИЗБОРИ
25 МАЙ 2014**
WWW.IZBORI2014.EU
#EP2014

**ИЗПОЛЗВАЙ ВЛАСТТА СИ!
ИЗБЕРИ КОЙ ДА РЪКОВОДИ ЕВРОПА.**

Този диск е изработен от ЕИЦ -
"Европа Директно", Велико Търново с
финансовата подкрепа на
Европейската комисия

„Преди 20 години – с Договора от Маастрихт – беше роден гражданинът на Европейския съюз: „Civis Europaeus sum“ (Аз съм европейски гражданин). Ако не скок, това беше една голяма стъпка към политическа интеграция. Европейското гражданство е крайъгълния камък на европейската интеграция“.

ВИВИАН РЕДИНГ,

Заместник-председател на Европейската комисия (2009-2014)

„Изяснихме едно нещо за следващите избори: гласуването има тежест.“

МАРТИН ШУЛЦ,

Председател на Европейския парламент

Европейският съюз в своята същност е много повече от наднационално обединение на 28 страни-членки. Той е обединение на над 500 милиона граждани, които живеят на територията на Съюза и споделят единно европейско настояще и бъдеще. Именно те са и трябва да бъдат в центъра на европейската интеграция. Отчитайки това, европейските институции обявиха 2013 година за Европейска година на гражданите, с цел да бъде даден нов импулс на гражданството на ЕС и на гражданското измерение на европейския проект. Връчвайки в ръцете им властта кой да ръководи Европа, ЕС постави нов акцент в модерната европейска история, а именно – усилията, които се полагат за подобряване живота на гражданите, помощта те да са наясно с правата си и ангажимента всички европейци да се включат в дебата в това в каква Европа искат да живеят и да сътворят за следващите поколения.

Годината 2014, от своя страна, предостави едно много важно предизвикателство към своите европейски граждани. Изборите за нов Европейски парламент и встъпването в длъжност на нова Европейска комисия насочиха прожекторите към един много символичен момент, който предопредели писането на европейската история в следващите пет години. Поради тази причина за 2014 не бе избрана определена тема, а се продължиха множество проекти, свързани с 2013 – Европейска година на гражданите. Специално внимание беше обърнато и към младите, за които беше предоставена възможността да участват в процеси и семинари за упражняване на техните права в демократичните процеси в ЕС. Мотото на кампанията „ДЕЙСТВАЙ. СЪДЕЙСТВАЙ. ВЪЗДЕЙСТВАЙ.“ подчерта, че избирателите в ЕС могат реално да

упражняват властта си и да определят чрез своя глас как ще изглежда Европа в бъдеще. Европейските избори – уникален пример за мултинационална демокрация – са винаги важни за политическия процес в ЕС, но имат още по-голямо значение в настоящите времена на икономически и политически предизвикателства. „ТОЗИ ПЪТ Е ПО-РАЗЛИЧНО“ – слоганът, под който се проведеха изборите, акцентира изключителността на събитието, което обуслови нов етап в хода на европейската история. За първи път изходът от изборите за Европейски парламент – единствената пряко избрана институция на ЕС – демократично определи чрез вота си кой да ръководи Европейската комисия, която е изпълнителното тяло на Съюза, а не просто одобри председателя на Европейската комисия, предложен от Европейския съвет, следвайки последните промени в процедурните правила от Договора от Лисабон от декември 2009 година.¹

ГРАЖДАНЕТЕ И ТЯХНОТО ПОЛИТИЧЕСКО УЧАСТИЕ В ЕС

Стимулирането на пълноценното участие на гражданите на ЕС в демократичния живот на Съюза на всички равнища е самата същност на гражданството на ЕС. Мобилизирането на гражданите, активизирането на диалога с гражданското общество и стимулирането на свободата и плурализма на медиите имат централно значение за информирания политически дебат в демократичния процес. Участието на гражданите в изборите за Европейски парламент е основният начин, по който те могат да участват в определянето на политиката на ЕС, и е основата на представителната демокрация в Европейския съюз. Почти 60 % от гражданите на ЕС смятат, че гласуването на европейски избори е най-добрият начин да се гарантира, че гласът им ще бъде чул от онези, които отговарят за вземането на решения в ЕС. Неотдавна Комисията представи препоръки за допълнително увеличаване на прозрачността в европейските избори и укрепване на връзките между гражданите и ЕС, подчертавайки важната роля на европейските политически партии². Освен това Комисията ще продължи да насърчава използването на Европейската гражданска инициатива.

¹ Договор за функционирането на Европейския съюз (дъл II, членове 20-24) и Харта на основните права на Европейския съюз (глава V).

² Препоръка на Комисията относно подобряване на демократичността и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент, C(2013) 1303

За да повиши осведомеността относно гражданството на ЕС и конкретните права, които то предоставя на всички граждани на ЕС, и по-конкретно изборителните им права, както и относно възможностите за участие в процеса на вземане на решения в ЕС, Комисията изготви и подпомогна разпространението на наръчник, представящ в ясна, сбита и лесна за възприемане форма правата, произтичащи от гражданството на ЕС. Този наръчник може да бъде предоставян от националните органи на всеки млад гражданин на ЕС при навършване на възрастта за гласуване, както и по други поводи, като например регистрация на новородени, издаване на паспорти, получаване на гражданство на държава членка или като материал, който да бъде включен в учебните програми на училищата, по-конкретно по темата гражданско образование.³

Резултатите от изборите за Европейски парламент на 25 май 2014 г., анализирани от Евробарометър показват, че този път е отбелязана промяна, като в няколко области се наблюдават положителни развития. След последните европейски избори броят на гражданите, които са на мнение, че гласът им е от значение в ЕС, се е увеличил от 29 % през ноември 2013 г. на 42 %. Това е най-високото равнище, откакто този въпрос за първи път беше включен в стандартното проучване на Евробарометър преди десет години (вж. приложения 1 и 2). Освен това 65 % от европейците се чувстват граждани на ЕС, в сравнение с 59 % от последното проучване на Евробарометър през есента.

Марош Шефчович, заместник-председател на Европейската комисия, отговарящ за междуинституционалните отношения и администрацията, заяви: *„Преживяхме наситени с предизвикателства времена, но Европа вече започва да се възстановява. Съвместните усилия на европейско равнище, които имаха за цел Европа да поеме по пътя на икономическото възстановяване, започват да се отплащат. Подобряват се не само икономическите показатели, но също така и нагласите на гражданите относно икономическото положение. Разбира се, и големият брой дебати около изборите за Европейски парламент — не на последно място диалозите с гражданите и номинирането на „Spitzenkandidaten“ (водещи кандидати) на политическите партии за поста на председател на Европейската комисия — доближиха Европа до нейните граждани“⁴.*

³ Европейска комисия, Генерална дирекция „Правосъдие“, „Доклад за гражданството на ЕС за 2013 г.“

⁴ Стандартно проучване на Евробарометър, пролет 2014 г.: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-861_bg.htm

**ИЗПОЛЗВАЙ ВЛАСТТА СИ!
ИЗБЕРИ КОЙ ДА РЪКОВОДИ ЕВРОПА.**

**ЕВРОПЕЙСКИ
ИЗБОРИ
25 МАЙ 2014**

**WWW.IZBORI2014.EU
#ЕВРОИЗБОРИ**

Наред с изборите за това кой да ръководи Европа, насърчаването на младежкото участие в активния живот на гражданското общество придоби нови мащаби и измерения. За първи път в своята история, Европейският парламент отвори своите врати за хиляди младежи от целия континент, които пожелаха да споделят своите идеи за Европа и нейното бъдеще. Ролите бяха разменени по един уникален начин по време на European Youth Event 2014 (EYE) /Европейско младежко събитие/: евродепутатите слушаха, а младежите водиха играта. Форумът се проведе в сградата на ЕП в Страсбург от 9 до 11 май 2014 г. На него бяха обсъждани проблеми като

Снимка: <http://www.ymcaskopje.org/eng/>

младежката безработица, дигиталната революция, бъдещето на ЕС, европейските ценности и устойчивото развитие. Участваха близо 6 000 европейци на възраст между 16 и 30 г. Идеите, които те предложиха, бяха събрани в специална карта и в доклад, които бяха връчени на Европейския парламент през юли 2014 г.

Годината, изпъстрена със събития ОТ и ЗА гражданите, постави ефективна база за бъдещото развитие на региона на Велико Търново. Поставените цели на център ЕВРОПА ДИРЕКТНО – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, акумулираха допълнителни ползи по отношение на развитието на европейските политики в региона, чрез изпълнението на серия от дейности и събития от годишния план на центъра.

ПРОЕКТ „НИЕ, МЛАДИ, ОБЕДИНЕНИ“

През 2014 година Европейски информационен център “ЕВРОПА ДИРЕКТНО” осъществи проект, насочен към подобряване на информираността на младото ромско население по отношение на изборите за Европейски парламент през месец май. Проектът, целящ повишаване на ромското участие в изборния процес чрез повишаване на

знанията относно европейските парламентарни функции, както и правата и задълженията на членовете на ЕП, покри 8 общини в област Велико Търново чрез иновативни проектни дейности, които включваха:

- тридневен лидерски семинар за овластяване на млади ромски лидери, по време на който бяха засегнати темите чрез обучение от типа връстници обучават връстници (peer-to-peer) в ромските общности;
- 8 общински срещи – европейски седянки, на които бяха представени в достъпен вид информация за вземането на европейски решения и ролята на ЕП в ежедневието на европейските граждани и техните права, както и тяхната защита; подпомагане от ЕС за ромските общности, образование и социално приобщаване;
- 4 социални кампании, които предоставиха форум за дискусии, дебати, мобилни щандове на които участниците и гражданите изпратиха своите послания към евродепутатите.

За успешното протичане на проектните дейности, ключова роля изигра асоциацията от партньорски организации – Европейски информационен център, Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и Лидерска академия „ГЛОУ“.

Европейският информационен център има над 15-годишна история в популяризирането на същността на Европейския съюз и знанията за него, както и за правата на европейските граждани и демократичните ценности. Работата му да помага на общества, институции и граждани в процеса на европейска интеграция и да подкрепя гражданското общество, да обучава граждани и да спомага дейността след приемането на България в ЕС, да обучава учители, младежки лидери и обучители

в основните европейски ценности постави базата на ефективно партньорство, което има силата и експертизата в областта, за да бъде проектът успешен. **Центърът за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“** с неговата голяма мрежа от ромски доброволци има важен опит при работа с младежи, както и подходящите комуникационни канали за изпълнение на проектните дейности. Членовете на „Амалипе“ имат завиден опит в провеждането на общностни срещи и по този начин подобриха ефективността на планираните дейности. **Лидерска академия „ГЛОУ“** е тренирала почти 1000 млади хора от повече от 60 общини да бъдат активни лидери. Техните обучения връстници-обучават-връстници (peer-to-peer) позволяват по-ефективно взаимодействие с обучаемите. Придобитият от тях опит през годините в планирането и реализирането на социални кампании, за които дори са получавали номинация за награда, способства практическата част от проекта при провеждането на голяма част от събитията.

Основните подцели на проекта са:

- да увеличи информираността на гласоподавателите относно важността на участието в изборите и ролята на решенията в ЕП във всекидневния живот като провокация за повишаване на избирателната активност сред ромското население във великотърновска област. Знаейки основите на ЕС и националните политики, се повишава мотивираността на гласуващите да бъдат информирани и да гласуват;
- да се обучи активна група от младежи роми, които да осъществяват обучението от типа връстници-обучават-връстници измежду ромските общности. Тази група вече се превърна в индикатори за дългосрочен ефект.
- да има отзвук върху европейската (националната, местната) политика с информация от живия живот за връзката между евродепутатите и хората. Възможността да споделят своите мнения, препоръки и въпроси към евродепутатите и експертите, работещи в европейските институции, обогатяват гражданите и ще повишат тяхната вяра в демократичния процес и демократичния диалог между гражданите и властите на всички нива.

ЕВРОПЕЙСКИ СЕДЯНКИ И ОБУЧЕНИЕ НА МЛАДЕЖИ

За „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“ Велико Търново, началото на 2014 година бе изпъстрено със събития и завихрено в темата за изборите за Европейски парламент още от първите дни на януари.

В осем общности от региона Североизточна и Централна северна България бяха проведени срещи с местните ромски младежки клубове, които преминаха под названието „Европейски седянки“. Именно тази форма бе избрана като най-ефективен подход към целевата

група, тъй като предоставя лесно разбираем и достъпен начин за представяне на информация, а именно чрез възможността участниците да си говорят и да обменят знания и идеи, провокирайки активен диалог чрез един от най-старите методи, позволил на народа да запази своя дух през вековете.

Основни теми на седянките бяха правата на хората в ЕС, описани в Хартата на основните права на Европейския съюз и реалното им приложение в живота на хората, функциите на депутатите в Европейския парламент и как всеки гражданин може да изрази своя глас за това кой да ръководи Европа.

В продължение на тази дейност, през месец февруари беше осъществено първото обучение на младите ромски лидери. Обучението се проведе под формата „треньори

обучават тренъори”. Целта бе младите хора, част от които бяха участници и в седянките, да придобият умения за организиране на социални кампании в своите селища. Сформирайки едно своеобразно „ядро“ на младежки активизъм и доброволчество, ръководени от ценностите на Европейския съюз, бе поставена целта за създаване на група от хора, които в последствие да притежават необходимите лидерски знания и умения за мултипликация и устойчивост на идеите на проекта.

В семинара участваха студенти от университетите в Шумен, Велико Търново и Русе. Част от тях членуват в младежките групи на „Амалипе“, други в клуба на юристите и във философския клуб към Философския факултет на ВТУ. В срещата участваха и младежи от две неправителствени организации в Шумен и от клуба „Стъпка по стъпка човешки права“. Всички те са представители на

шест селища – Велико Търново, Етрополе, Шумен, Бяла черква, Батак и Павликени. В първата част от обучението на участниците бяха представени европейските избори и специфична информация за Европейския съюз, неговите политики, как се вземат решенията в Европа и къде да се търси информация по тези проблеми. Вторият модул бе насочен към това как да подготвят своята социална кампания и европейското си послание. В последната част от семинара екипите от различните населени места подготвиха, бюджетираха и защитиха свои концепции за кампанията в съответното населено място, която по-късно бе финансирана.

ФЛАШМОБ В СТРИЙТПАРАД

„В ЕВРОПА Е МОДЕРНО ДА ГЛАСУВАШ”

На 22 март по традиция се отбелязва празникът на Велико Търново. Обичайно дните около датата са съпътствани с множество атракциони и събития за честването, а на датата през града преминава най-мощният за града стрийт парад. Освен светлинни спектакли, концерти и увеселителни паркове, в късния

следобед на деня на празника се проведе падарът – масово и популярно събитие за младежите в града, което всяка година започва с подгряващо парти пред Европейски информационен център - Велико Търново.

Екип от доброволци към „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“ – Велико Търново от своя страна се включиха в мащабното събитие с флашмоб „В европа е модерно да гласуваш” по време на парада. Целта на флашмоба бе да повиши информираността сред гражданите относно предстоящите избори за Европейски парламент.

След официалното откриване на парада доброволците се присъединиха към гражданите в музикалната разходка из Велико Търново, носейки триметровия флаг с логото на информационната кампанията на предстоящите избори за ЕП - „ДЕЙСТВАЙ. СЪДЕЙСТВАЙ. ВЪЗДЕЙСТВАЙ“.

КЛУБ „ЕВРОПА“ УЧАСТВА В ОБУЧЕНИЕ ЗА АКТИВНО ГРАЖДАНСТВО В КОНЯ, ТУРЦИЯ

Студенти и ученици от клуб „Европа“ към Информационен център „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“ – Велико Търново взеха участие в международен проект „Към активни млади граждани“ по програма „Младежта в

движение“. Ученици и студенти от България, Турция и Хърватия участваха активно в тренинг за повишаване на гражданската информираност и ангажираност сред младежта. Основна цел на проекта е да информира младежите на Европа за техните граждански права и да провокира активното им участие в решаването на спектър от граждански въпроси и социални проблеми.

Обучението се проведе между 22 и 26 юни 2014 година в град Коня, Турция. Участие взеха студенти от клуб „Европа“ и младежи от Турция и Хърватия. Представени бяха събитията, осъществени до момента във всяка страна, участваща в проекта, както и дейностите на младежки организации в трите страни-партньори, насърчаващи гражданска ангажираност и активност. Направена бе равностметка от изборите за Европейски парламент в контекста на информираността и активността на младите избиратели. Участниците в обучението се включиха и в уъркшоп за изготвяне на бъдещи проекти по образец на Съвета на Европа. Темите, върху които се акцентира, бяха подбрани спрямо интересите на младежите, като например – „Гражданство“, „Младежко участие“, „Европейски права“, „Запазване на културното многообразие“ и др.

МЛАДЕЖИ ОРГАНИЗИРАТ СОЦИАЛНИ КАМПАНИИ И ИЗПРАЩАТ СВОИТЕ ПОСЛАНИЯ КЪМ ЕВРОПА

В периода от 31 октомври до 7 ноември бяха организирани четири социални кампании, в които център „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“ взе активно участие. Кампаниите бяха проведени на територията на четири населени места и обхващаха жители от Джулюница, Добри дял, Лясковец, Павликени, Бяла черква, Шумен и Велико Търново. Организаторите от младежката група, които преминаха успешно специално обучение за организиране на събитията, бяха подготвили редица интерактивни мероприятия за широката общественост. По време на всички кампании бяха изложени празни пана за „Моите послания към Европа“, на които преките участници и широката

общественост имаха възможността да напишат и изпратят своите въпроси, мнения и препоръки към действащите в момента евродепутати, избрани на изборите за Европейски парламент на 25 май, 2014 г.

В края на месец ноември във Велико Търново се проведе Регионален младежки форум „Моите младежки послания към Европа“. Събитието бе организирано съвместно от Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“ и център „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“ – Велико Търново.

Форумът е заключително събитие на проект „Ние, млади, обединени“, който бе насочен към мобилизиране на младите хора от региона на Централна северна България за активно участие в изборите за Европейски парламент 2014г., с акцент за мобилизация на млади хора от ромската общност от региона.

Участниците от Шумен, Павликени, Джулюница, Добри дял и доброволци от клуб „Европа“ към Европейски информационен център разговаряха по теми за европейския парламент и политиките за интеграция на младежите и на ромските общности. Представители на Младежки екип „Европа“ ги запознаха с възможности и перспективи пред младите хора в Европа. Участниците научиха повече за програмата Еразъм+ и за своите възможности за стажове в европейските институции и нужните квалификации за кандидатстване.

Момичетата от сдружение „ГЛОУ“ модерираха световно кафене, където участниците анализираха проведените четири социални кампании в населените места на участниците, с техните силни и слаби страни и споделиха своите впечатления. Младежите работиха заедно за оформянето на препоръки към Европейския парламент, които по-късно да бъдат изпратени на евродепутатите и на експертите, работещи в европейските институции в сферите на образованието, заетостта и социалните въпроси, правата на човека и гражданските свободи, равенството, развитието, икономическата и социална политика и други. Посланията са изготвени на български и английски език.

МОИТЕ ПОСЛАНИЯ КЪМ ЕВРОПА

Препоръки от младите хора по отношение на образование и възможности за младите хора в ЕС

Препоръка № 1: Видимост на възможностите за мобилност

ЕС трябва да гарантира на европейските граждани ефективното прилагане на основния принцип за свободно движение на хора, стоки и услуги, като направи сегашната Европейска система за признаване на академични квалификации по-ефективна и чрез преодоляване на пречките, които все още съществуват.

В същото време ЕС следва да засили и улесни достъпа до възможностите за мобилност, предлагани от програмите на Общността, като например подпрограмите на „Еразъм+”, които не са много добре познати на възможните бенефициенти.

Препоръка № 2: Общоевропейски младежки онлайн портал

ЕС следва да подобри онлайн комуникацията, особено тази, отправена към младите хора. За тази цел, трябва да се създаде един единствен портал. Този портал не трябва да бъде разпръснат и трябва да даде възможност на младите хора да получат информация по ясен начин, както и да могат да получат достъп до различните възможности за обучение и работа в ЕС. ЕС, също така, следва да разработи база данни, позволяваща съвпадение между търсенето и предлагането на работна ръка на общностно равнище, улесняването на глобалния преглед на Европейския пазар на труда. Поради тази причина е важно да се инвестира повече в онлайн комуникация.

Препоръка № 3: Гражданско и интеркултурно образование за деца

ЕС следва да се съсредоточи върху европейското гражданско образование на децата, както и върху интеркултурното образование⁵. Ние мислим, че децата трябва да научават още в началото на своето образование какво представлява Европа, нейната

⁵ Децата са най-новите европейски граждани, бъдещите избиратели; те са родени в една вече обединена Европа, те се възползват от това да са част от нея, но не съзнават това (не го знаят).

история и това, което прави тя за своите граждани. По този начин ЕС трябва да насърчава училищата да отделят най-малко един час на месец за „Европейско образование“. Тази политика трябва да се осъществява на различни равнища, включително проучването на европейските интеграционни процеси и функционирането на ЕС, време за игрови действия, изследвания, креативност, за да се запознаят с мултикултурния характер на ЕС.

Деца трябва да формират също така ценности като толерантност, уважение към културите на всички етноси и националности, както и стремеж към опознаване на другостта и превръщане на културното многообразие в източник на взаимно доверие. ЕС трябва да насърчава националните правителства и училищата да въвеждат интеркултурното образование под различни форми във всички степени и етапи на образование.

ЕС също трябва да инвестира икономически ресурси, за да се даде възможност на децата и юношите, обучаващи се в началните и средните училища, да посещават главните офиси на ЕС, особено Парламентът и Комисията, по време на техните извънучебни пътувания. Полезни инициативи, насочени към децата като „Spring in Europe“ („Пролет в Европа“) трябва да бъдат по-разпространени. Европа да бъде представена пред гражданите и гражданите да бъдат представени пред Европа⁶.

Препоръка № 4: Интердисциплинарни методи

ЕС следва да инвестира повече в Европейските програми, насочени към младите хора, чрез засилване на диалога с организациите, които работят на местно ниво и се занимават с младите хора (AGESCI). Тези организации от своя страна биха могли да популяризират програмите на ЕС сред младите хора, с които влизат в контакт или сред тези, които се присъединяват към организациите.

⁶ В днешно време възрастните са тази част от населението, която е най-отдалечена от идеята за Европа, незаинтересовани и скептични по отношение на процеса на европейска интеграция, често поради дезинформация. Техните деца биха могли да допринесат за разпространяването на чувството за принадлежност и също така споделяне в рамките на семейството, чрез пренасянето у дома на онова което са научили в училище и именно това довежда до по-благоприятен цикъл, който започва преди всичко от знанието.

Препоръка № 5: Преподаване на предприемачески умения

Специален урок по предприемачество трябва да бъде включен в учебните програми, така че децата да могат да научат начините, по които могат да определят, управляват и адаптират своите умения в професионалния си живот.

Препоръка № 6: Подобряване на информация за европейските програми за младите хора

Много програми като Еразъм, проекти финансирани директно от ЕС имат много добри цели, но все пак младите хора с икономически, учебни и работни затруднения не намират за лесно включването си в тях. Следва да се осигури финансова подкрепа и подготвителни езикови курсове.

Препоръка № 7: Адаптиране на образованието и професионалното обучение, системи за нуждите на пазара на труда

ЕС трябва да работи с държавите, с цел коригиране на образованието и професионалното обучение на всички нива. Често училищни и университетски програми и учебни планове не са в съответствие с потребностите на пазара на труда. Държавата обикновено очаква предприятията да решат проблемите си сами. Европейската комисия следва да регламентира държавната намеса в професионалното обучение, както и предоставянето на данъчни облекчения за фирмите, които осигуряват обучения и които възприемат социално отговорно поведение.

Препоръка № 8: Подкрепа за обучение в чужбина за студенти с икономически трудности

Много от студентите знаят за програмите за обмен, но не могат да си го позволят, затова ЕС следва да работи за увеличаване на стипендиите за студенти с икономически затруднения.

Препоръка № 9: Подобряване на комуникацията и сътрудничеството на местно равнище

Подобряване на комуникацията и сътрудничеството на местно равнище (между правителството и училищата/висшите учебни заведения).

Препоръка № 10: Задължителната публична оценка на политиките

Трябва да има разпоредби на ЕС за задължителна обществена оценка на всички политики, особено на регионално и местно равнище, както и разпоредби за стратегическо планиране на базата на анализ на нуждите, финансово отразяване на потенциалните нужди, като приоритет в обществената оценка.

Препоръка № 11: Държавен механизъм за подкрепа на гражданското общество и институциите, които работят с млади хора

ЕС следва да насърчи държавите-членки във въвеждането на държавен механизъм за подкрепа на гражданското общество и институциите, които работят с млади хора (университети, училища, бизнес, неправителствени организации, културни и младежки клубове, училищно настоятелство) и се осъществява регулярна работа по включването на всички в програми на ЕС чрез проекти. Така ще се избегне диспропорцията проекти на млади хора да се печелят само от добре подготвени и тренирани институции и ще се повиши общия капацитет. Система за данъчно намаление може да бъде разработена за да се стимулира бизнеса, който подкрепя младите хора и техните проекти или проекти за младежта.

Препоръка № 12: Създаване на европейска младежка агенция

Европейската комисия да разработи Европейска младежка агенция като подкрепа за развитието на младежта на континента. Тогава новата агенция може да развие виртуална информация за мобилността, възможности за труд, стипендии за младежи, възможности за обмен, търсене на партньори и др. Това, което съществува сега е толкова неорганизирано и смесено между всички генерални дирекции, че е трудно да се намери или прочете информация. Ако има една единствена агенция за младежта, информационният поток, анализите, политиките ще бъдат централизирани и ще е

лесно да се справяш с тях. Има повече от 30 агенции до сега и те имат доста ясна функция – като Център на клиенти.

Препоръка № 13: Анализ на образователната система

Налице е необходимост от пълен анализ на образованието и възпитанието на връзката: умения и компетенции – диплома. Феноменът се наблюдава в България „Мнозина учат, малко знаят”. Обучението е отхвърлено от дневния ред и е необходима намеса на Европейската комисия за уеднаквяване на образованието в страните от Европа.

Препоръка № 14: Ускоряване на ромската интеграция

Необходимо е постигането на консенсус сред политическата класа за безусловната необходимост от подкрепа на усилията за интеграция на ромите. Този консенсус трябва да бъде постигнат както на национално ниво, така и на ниво ЕС. Различните партии трябва да не използват анти-ромска реторика, да не насаждат ксенофобия, стереотипи и предразсъдъци спрямо ромите, както и да се обединят около подкрепа за един общ (макар и минимален) базисен набор от цели за интеграция на ромите в области като образование, здравеопазване, заетост, жилищни условия и култура.

Необходимо е ЕС да играе по-активна роля в усилията за интеграция на ромите. Макар те да остават преди всичко отговорност на държавите-членки, ЕС следва да оказва по-сериозен натиск върху националните правителства, да изисква използването на повече европейски средства за прилагане на интеграционните политики. Важно е също така да бъдат изградени институции на европейско ниво, които да подпомагат усилията на държавите-членки: напр. Европейски ромски институт, Европейски фонд за интеграция на ромите и др.

Необходимо е гражданското общество, ромската общност и младите хора (както роми, така и не-роми) да участват активно в планирането и изпълнението на политиките за интеграция на ромите

Необходимо е да се положат специални усилия за запазване и обновяване на ромската идентичност сред младите роми. Макар това да е задача на самата ромска общност, тя трябва да бъде подкрепена от националните и европейските институции.

*Препоръки от фасилитатори на работните групи,
базиращи на наблюдения по време на провеждането на
кампаниите*

Препоръка № 1: Социални права и недискриминация

В съответствие с принципа на недискриминация, държавите-членки трябва да инвестират целенасочени усилия и ресурс за преодоляване на съществуващите дискриминация, стереотипи и предразсъдъци спрямо различни етнически, религиозни и социални групи. Особен акцент трябва да бъде поставен върху борбата с анти-циганизма. Липсата на обществена подкрепа за политиките за интеграция на ромите е една от основните пречки пред изпълнението на тези политики. Анти-ромските стереотипи и дискриминация силно ограничават възможностите на младите роми за по-добро образование и квалификация, както и за по-успешна реализация в обществото.

Държавите-членки трябва да гарантират, че чуждестранни граждани, които пребивават законно на тяхна територия, и европейски граждани, трябва да имат еднакъв достъп до жилищно настаняване и достъп до работа, образование и обучение (признаване на умения, признаване на дипломи, събиране на осигурителни вноски, възможност за работа в публичната администрация в сектори, които не са свързани с държавни правомощия).

Макар да има формално зачитане на правата, то е необходимо основните права (така както са определени във Всеобщата декларация за правата на човека и в Хартата за фундаменталните права) да са гарантирани за всички, независимо от техния статут на пребиваване.

Препоръка № 2: Възможности за финансиране

Ние съзнаваме, че съществуват големи различия между държавите-членки на ЕС по отношение на средствата, вложени за насърчаване на процесите на интеграция на своите граждани. Предлагаме всяка държава-членка да се ангажира да инвестира минимален процент от бюджета си, за да подкрепи частни и публични проекти и дейности, чиято цел е насърчаване на политиките за интеграция.

Препоръка № 3: Разпространение на добрия опит

ЕС трябва да създаде регистър на най-добрите европейски практики, идентифицирани от Европейската комисия и Общи дирекции по различните въпроси на компетентност, за да се насърчава и разпространява сред местните публични органи.

Препоръка № 4: Подобряване на информацията относно Европа

ЕС трябва да увеличи усилията си, за да се направи национално радио и телевизия за постигане на прага от 7% от информационното съдържание по европейски въпроси във всички държави-членки до 2017 г.

Препоръка № 5: Преразглеждане и модернизация на образователната система

ЕС трябва да инвестира в подобряване на качеството на образованието – насърчаване на интерактивни методи на образование и/или обучението и привличането на младите хора да използват свободното си време разумно; осигуряване на подходящо оборудване; мотивиране на учителите да развиват извънкласни дейности за учениците си; мотивиране на учителите да работят в по-малки извънградски райони, така че всички ученици да получават равно образование.

Препоръка № 6: По-добра видимост на професионалното обучение

По-добро насърчаване на образователните програми на местно ниво не само за учениците, но също така и за учители – това насърчаване трябва да бъде отговорност на правителството на всичките му нива, на неправителствени организации, които работят в тази сфера, а също и на активните учители.

Препоръка № 7: Общоевропейско изборно законодателство

ЕС следва да насърчава приемането на общ избирателен закон за регулиране на изборите за депутати.

Препоръка № 8: По-добро усвояване на средствата от ЕС

ЕС предлага голяма помощ на своите страни-членки относно Еврофондовете, но в някои страни, като например България, доста голям процент от тях не са получени, тъй като не са толкова много хората, които имат нужните знания за това; Поради това ще бъде много полезно да ги популяризира и да започне курсове за това как се изработва проект, насочен към широка публика.

Препоръка № 9: Приоритети на квалификационните програми и програмите за преквалификация

Практиката показва, че броят на трайно безработните лица, които се обучават в различни курсове, намалява. Основният фактор е, че младите хора не могат да имат успоредно квалификационния курс заедно с пълен работен ден. Налице е спешна необходимост от държавен механизъм, който да въведе признаването на квалификационните курсове като работно време, както и да стимулира работодателите да насърчават своите млади работници да повишават квалификацията си.

Препоръки от граждани

Препоръка № 1: Участие на гражданите и ролята на медиите

Отговорността за по-нататъшното свързване със Съюза се крие не само с бюрократи и политици, но успехът е силно зависим от това гражданите да бъдат включени в продължаването на тази цел. Гражданите се нуждаят от това да почувстват връзката с Европейския съюз в своето ежедневие, където различните нива на управление (европейско, национално, местно) са по-близо.

- Участието в парламентарните избори трябва да се повиши, като знанието за тяхната значимост трябва да се засили;
- Медиите трябва да играят важна роля в укрепването на общата европейска идентичност, чрез поставяне на европейските въпроси по-високо в ежедневниците си;

- Увеличаване на обхвата на новините за ЕС на национално ниво.

Препоръка № 2: Повишаване на прозрачността чрез широк обществен дебат на всички нива относно реални ежедневни проблеми на гражданите

ЕС следва да насърчава широки обществени дебати за гражданските ежедневни проблеми на всички нива, и то с участието на гражданите. Ясната липса на широк обществен дебат се вижда в проблемните области на развитие в Европа. Тази липса на възможност за дебат по всички нива и откриването на вътрешни противоречия между нивата за реални ежедневни проблеми са заплаха за демокрацията, като то разубеждава гражданите да участват в процеса на вземане на решения, лишава от смисъл гласуването и изолира гражданите от процеса по изготвяне на политики.

Препоръка № 3: Прозрачност и отчетност

ЕС трябва да увеличи прозрачността и отчетността на политиките и държавните служители, намаляване на имунитета на политиките и въвеждане на законодателство за лобирането на национално и европейско равнище.

Препоръка № 4: Насърчаване на чувството за принадлежност към ЕС

ЕС следва да насърчава честването на Деня на Европа, 9-ти май, между държавите-членки, местните администрации и гражданското общество. 9-ти май трябва да се издигне до равнището на националните празници на страните-членки. Другите символични инструменти за насърчаване на чувството за принадлежност към Европа – например в “kit for the European child” или позитивната комуникация по отношение на влиянието на ЕС върху всекидневния живот на гражданите – трябва да бъдат поддържани.

Препоръка № 5: Подобряване на нивото на социалната защита за всички граждани

ЕС трябва да засили социалната защита на уязвимите членове на обществото във всички фази на живота, като възрастните хора, неактивните, най-бедните, бездомни

и безработни, както и на лицата, полагащи грижи. На тези мерки следва да се обърне особено внимание във времена на икономическа рецесия.

Препоръка № 6: Възможности за открит диалог

Насърчаване на конструктивния диалог между институциите и гражданите – например 2013 г. – Европейската година на гражданите и на съпътстващите дейности на 2014 г. бяха една чудесна възможност за всички да споделят мнения и да дадат препоръки директно на органите на изпълнителната власт на Европейския съюз, обаче, този диалог следва да бъде открит не само за една година, а постоянно; те също трябва да бъдат насърчавани на всички нива във всяка една страна-членка.

Препоръка № 7: Център – периферия: изравняване на компетенциите

Налице е тенденция за образование и обучение за отделните граждани, което следва отношението център – периферия. Силна мотивация и компетентност на държавно равнище в столицата и големите градове и пълната им липса в малки населени места и градове. Липсата на механизми за младите хора да бъдат напълно интегрирани и мотивирани да последват кариерата на държавен служител, тъй като предложената работа е свързана с годините на опит в администрацията, а НЕ с образованието и компетенциите, които те имат.

Препоръка № 8: Специално внимание към младите жени и младите майки по време на работа

Необходими са конкретни програми за младите жени по време на работа, за нуждите на работещите жени, както и за младите майки. Специално внимание е необходимо сред някои етнически групи, където заедно с курсовете за професионално развитие, някои насочени върху здравето, гражданството и всекидневната култура, трябва да бъдат включени. Държавата трябва да подкрепи подобни инициативи.

Властта, предоставена в ръцете на европейските граждани в изборите за Европейски парламент през месец май 2014 г., започна живописно картината на следващия 5-

годишен период, изпълнен с много надежди и оптимизъм. Разгръщайки нова страница в модерната европейска история, ядрото на Съюза, а именно – неговите граждани, има възможността да стартира новия период по вдъхновяващия начин всеки гражданин да бъде творец на своето бъдеще, творец на общото бъдеще, творец на Европа.

Използвана литература:

1. Европейски съюз, Договор за функционирането на Европейския съюз (дъл II, членове 20-24) и Харта на основните права на Европейския съюз (глава V)., наличен на: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:12012E/TXT>
2. Европейска комисия, Препоръка на Комисията относно подобряване на демократичността и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент, C(2013) 1303, налична на: <http://www.parliament.bg/bg/eudocs/ID/20240>
3. Стандартно проучване на Евробарометър, пролет 2014 г.: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-861_bg.htm
4. Европейска комисия, Генерална дирекция „Правосъдие“, „Доклад за гражданството на ЕС за 2013 г.“. <http://bookshop.europa.eu/bg/-2013--pbDS3013592/>

Този електронна книга се реализира с финансовата подкрепа на Европейската комисия. Отговорността за нейното съдържание се носи единствено от Европейски информационен център - Велико Търново и при никакви обстоятелства не може да се разглежда като отразяващо позицията на Комисията.

**ЕВРОПЕЙСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР –
ЕВРОПА ДИРЕКТНО, ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Бул. „България“ №24, П.К. 345
Гр. Велико Търново
Тел. 062/ 60-50-60

Ел. поща: office@europeinfocentre.bg
www.europeinfocentre.bg